

z lepimi dohodki razna društva primerne zabave in koncerte n. pr. slovenska društva Tržaška s sodelovanjem opernih pevcev g. Trtnika in gospe Strasser-Čehove; podružnica v Šiški s sodelovanjem sl. »Ljubljanskega Sokola«, »Slavca« in šišenske »Čitalnice«; Šentjakobsko-Trnovska ženska podružnica s sodelovanjem prvega slovenskega pevskega društva »Gorotan«; Litjske in Šmartinske Slovenke izboren koncert; družbini šolski zavodi Tržaški in v Rojanu pa so obhajali slavnost sv. Cirila in Metoda z jako zanimivimi in prikladnimi vsporedi. Blagajnik konstatuje izvanredno obilne prispevke zadnjega meseca, ki so prav primerno došli, ko troški v društvene svrhe naraščajo. Tajnikovo izvestje o doslih ulogah in njih upravni rešitvi se odobrovalno vzame na znanje. Prošnje za podpore, nagrade, podaritev knjig, učil itd. se uslišijo. Predlogi ob osnovi novih zabavišč se odobré. Gledé letošnje skupščine se potrebno ukrene. Vsled sporazumljenja s slavnim načelnštvom ženske podružnice bode velika skupščina dne 26. julija na dan sv. Ane v Sežani na Krasu. Celotni vspored se bo objavil pozneje. Dozdaj je zglašenih že čez 30 podružnic s približno dvakrat toliko delegati. Uljudno vabimo še druga načelnštva, da čem prej naznanijo svoje zastopnike, oziroma pooblaščenec, da se bo moglo pravočasno potrebno oskrbeti v Sežani. Po pravilih sme vsak izvoljeni zastopnik, ako je služajno zadržan, pooblastiti kateregakoli družbenika, oziroma pošlje pooblastilo lahko vodstvu, ki to oskrbi. Sploh pa so vabljeni vsi rodoljubi in pospeševalci slovenskega šolstva k skupščinski slavnosti v Sežano.

Cerkvene zadeve.

Sveti Pavel, apostol svetá in učitelj narodov.

II. Od § 15 naprej stopi sv. apostol pred nas v podobi človeka, sv. moža in že v tem paragrafu se nam opisuje njegovo trpljenje. Malo ga ni bilo v teku njegovega življenja! Dokler je bil Savel, čvèle so mu rožice, Pavlu pa je blizo povsodi štrlelo nasproti le trnje, ali kakor sam pravi (2. Cor. 7, 5), »zunaj boji, znotraj strahi«. Vendar apostol svetá ni poznal strahu. § 16 nam ga kaže za moža, ki zna in se postavi, kedar je treba, za moža brez strahu. Orožje, na katero se opira, pa je — les sv. križa. »Meni«, pravi (Gal. 6, 14), »meni pa ne bodi, da se hvalim, kakor v križu Gospoda našega Jezusa Kristusa, v katerem je meni svet križan in jaz svetu«.

Ni pa torej čuda, da isti Gospod hvali tudi svojega apostola ter na-nj kaže tako, da ga človek ne more prezreti, — s čudeži in »čudeže je delal«, poroča sv. Lukež (Dejanje apost. 19, 11), »Bog po rokah Pavlovih...« O teh govori v naši knjigi § 17 iz večine po besedah apostola, kakor jih človek nahaja v raznih listih njegovih. Ali apostola čudeži niso prevzeli, marveč še le potrjevali ga v njegovi ponižnosti (§ 18) in zdržljivosti (§ 19). Te čednosti ste se svetili čuda lepo v življenji Pavla in daj Bog, da se svetite tudi v našem, izlasti še v življenji duhovnika! Opisujete pa se v naši knjigi jako ljubo in jaz upam, da ne zastonj.

Ali naše prizadevanje je prazno, če si ne prosimo moči od zgoraj — v molitvi. Sv. Pavel nam je tudi v tem vzgled (§ 20); molil je sam in veliko, ali tudi nas opominja, naj molimo: »V molitvi bodite vstrajni in čujte v njej v zahvaljevanji« (Col. 4, 2)! V § 21 se nam razkriva srce sv. Pavla polno ljubezni do sv. vere in posebej (§ 22) do svojih rojakov — naroda izraelskega. Ali kako? Visoki pisatelj odgovorijo, da je ta ljubezen pri sv. Pavlu imela korenino »v ljubezni do Jezusa Kri-

stusa, za katerega je hotel sv. Pavel ves svoj ljubljeni narod pridobiti. In ta je edina prava ljubezen, iz katere izvirajo tudi druge državljanske čednosti, poganjajo tudi druge domovinske kreposti«. Na tej podlagi se razvije lahko in pravo rodoljubje in če te podlage nima, je prazno — cvet brez sadu. Če hoče, sme še človek reči kaj več o njem, pa le ne hvale! Le-to poglavje je prav za naše razmere in kaj umestno ter upam, da ne ostane brez uspeha pri bralcih, katerim velja resnica več, kakor koristi lastne osebe. Priporoča se torej vsem rodoljubom v resno premišljevanje.

§ 23 nas seznaja z učenci in učenkami sv. Pavla; tacih je imel žive dni precejšnje število iz vseh stanov, ali jaz želim, da jih dobi tudi naše dni obilo in po vzgledih, katere navaja to poglavje, lahko je vsakdo vesel, če more in sme — v njih društvo. Zanima pa v tem poglavju bralca, poleg velicij drugih, posebno se to to, kar bere o sv. Tekli, »najsvecjšem biseru v kroni Pavla učitelja«. Stolna cerkev v Milanu nosi nje ime — cerkev, ki je biser krščanskih staveb.

Kak je neki bil sv. Pavel po svojem vunanjem delu, torej po svojem telesu? O tem se poučimo iz § 24. Sv. Pavel je bil »more biti gledé na telo slaboten, toda po duhu in po srci svojem je bil velikan, da ga ni jednakega pod solncem božjim«. Taka je bila po priliki sv. Pavla vunanja postava, taka njegova notranja veljava! V § 25 se sklene razprava o sv. Pavlu — razprava velevažna sama na sebi, zavoljo osebe, katero nam stavlja pred oči; velevažna zavoljo jezika, v katerem jo imamo: v slovenskem našem jeziku še njej nimamo enake; velevažna zavoljo pisca — našega milostljivega knezoškofa. Kakor so nam od Boga poslani za višjega pastirja, tako se nam kažejo v tej knjigi za uzor delovanja tudi v knjigi. Morebiti od mene ni prav, vendar pa si upam reči, da tudi iz te knjige našega ljubljenege vladike veje naše staro geslo: vse za vero, dom, cesarja!

Če še naj rečem kaj o besedi te knjige, menim, da večim bralcem ne bode treba velicij besedij, kajti ona je, kakor na leci, tudi v tej knjigi goreča, polna, navdušena in naj rečem na kratko, apostolska. Dokazovanje je prepričevalno in ne manjka mu prijetne spremembe ter se opira po večih kratkih tudi na posvetne vede. Tiskarni, če izvzamem nekatere malenkosti, ni kaj oporeči ter je pri tem svojem delu vredna pohvale. Bralcev pa vem, da za to knjigo ne bode malo, želim še samo, da jej bode tudi srečnih posnemovalcev.

V Mariboru na dan sv. Pavla 1893.

Dr. Mlakar.

Gospodarske stvari.

Detelja in nje raba.

(Konec.)

Povspešuje se ta zmes posebno s tem, da se pride malo žita, celo zrnje ali pa zdrobljeno. Najpravišnji je za to stvar oves, ker ima izmed vseh žitnih vrst največji in odločilni upliv na mleko. Ako polagaš divjo ali zajčjo deteljo, moraš več slame primešati, kakor če imaš pravo ali nemško deteljo. Ako pa je detelja že stara in ima zato le malo dušičnatih tvarin v sebi, mora se kaka druga klaja primešati, da ne trpi mleko škode. Najboljše pa še je, da se ne čaka, da bi bila detelja prestara.

Kar se suhih hranil tiče, ki so v zeleni detelji, morajo se ta s tem poravnati in škoda, ki bi imela slediti, s tem odvrniti, da se detelja mokra zmeša z veliko množino slame, zdrave klaje ali otrobov in da pri-